

Nagy erejű vihar Maros megyében

Fák, villanyoszlopok dőltek ki

A csütörtökön, június 27-én este Maros megyén végigsöpört vihar több településen is tetemes kárt okozott. Fákat döntött ki, percek alatt villámáradások alakultak ki, járművek rongálódtak meg, könnyűszerkezetű épületek, újságosbódé maradványai tanúsítják a felhőszakadás által kísért szél rendkívüli erejét.

Pálosy Piroska

Pénteken a prefektus összehívta a megyei sürgősségi helyzetekért felelő bizottságot, és elemezték az erős szélvihar nyomán keletkezett károkat és a teendőket. A katasztrófavédelmi felügyelőség szerint Maros megyében húsz nagyobb fát csavart ki az erős szél, Marosvásárhelyen tizenhét helyszínre riasztották kidőlt fák és villanyoszlopok miatt a Horea katasztrófavédelmi felügyelőség munkatársait. Többek között a Béga, a Bodoni utcában, a Hátszeg sétányon, a Dózsa György, Petru Dobra, Nagy

Pál, Bazsalikom, 1918. December 1. utcában csavart ki fákat a szél, a Termés utcában pedig villanyoszlop dőlt az úttestre.

A megyeszékhelyen a péntek reggelig összesített adatok szerint öt személygépkocsi rongálódott meg, és egy újságosbódé dőlt össze.

Szászrégenben öt helyszínre riasztották a felügyelőség munkatársait, a legnagyobb károkat a Rodnei utcában két tömbházlakás tetőzetének

(Folytatás a 2. oldalon)

A tavalyinál jobb eredmények Erdőszentgyörgyön

Az erdőszentgyörgyi Szent György Technológiai Líceumban végzett nyolcadik osztályosok 80,19 %-a vizsgázott sikeresen a múlt heti képességvizsgán. Ez az eredmény több mint 10 %-kal haladja meg a tavalyit – adta hírül közleményében a kisváros önkormányzata.

2.

Betiltott fabulák utóélete

1989 májusában irt és betiltott, tanmesékbe rejtett politikai üzenetet hordozó bábelőadást, Smaranda Enache Fabule, fabule című alkotását idézte fel jubileumi rendezvénysorozata keretében a 70 éves Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház.

3.

Protest

A tiltakozás, a tüntetés napjaink egyik legjellemzőbb jelensége. Szerzte a világon, nem csak nálunk. De itt, Romániában talán még szembetűnőbb, mint másfelé. Talán, mondom, mert ebben az országban mindenki úgy hozzászólt, hogy már alig van hatása.

4.

Van utánpótlás

Azzal kezdtem, hogy az utánpótlással – legalábbis egyelőre – nincs baj. Tessek megnézni a Bernády Ház emeleti galériájában a Művészeti Szaklíceum XI. osztályosainak a kiállítását, biztos, hogy egyetértetek velem.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Parlamenti különbizottság Módosul a diaszpórában élők voksolása

Kedvezően véleményezte csütörtökön a külföldi szavazással foglalkozó parlamenti különbizottság a diaszpórában élők voksolásával kapcsolatos jogszabályokat módosító tervezetet.

A testület egyöntetű szavazással fogadta el a jelentést, amelyet elküldenek a szenátus házbizottságához, hétfőn szavaznak róla a felsőház illetékes szaktanácsadói, majd a plénum elé kerül. A módosításokról a képviselőház szavaz ügydöntő házként.

A parlamenti különbizottság négy napon át tárgyalt a tervezetről. Többek között döntés született arról, hogy az elnökválasztásokon a hagyományos szavazási mód mellett a többnapos szavazást és a levélben való voksolást is alkalmazni fogják a külföldön élő román állampolgárok esetében.

A módosító javaslat értelmében az államelnök-választás évében április elsejétől kezdve legkésőbb a választási kampány 15. napjáig a külföldön élő román állampolgár kérheti felvételét a választási jegyzékbe az Országos Választási Hatóság (AEP) honlapján található típusnyomtatvány kitöltésével. A kitöltéskor meg kell adni a pontos nevet, a személyi számot, valamint az országot és a települést, ahol az illető román állampolgár szavazni óhajt. A kérvényhez csatolni kell majd a személyazonossági igazolvány másolatát, szkennelve vagy lefotózva.

Ahhoz, hogy levélben szavazhasson, a külföldön élő román állampolgárnak szintén regisztrálnia kell az AEP listáján, majd a hatóság az összesített jegyzékeket elküldi a külföldi szavazóközpontoknak.

(Folytatás a 2. oldalon)

Műfjsa

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1390. sz., 2019. június 29.

Szabó Lőrinc

Ősöd és unokád

Móricz Zsigmondnak

Nézd, útra készül a kerti szulák!
Észre se vettük, s íme, nyáron át
apró batyukba kötözte magát.

Zörgő batyukat tart öreg kezében,
azok lebegnek most az őszi szélben,
ahová felfutott, a kerítésen.

Zöld cérna-teste egész sárga már,
trombitáit nem nyitja napsugár,
de ő nyugodt, mert tudja, mit csinál.

Batyuk zörögnek fonnyadó kezében,
négy mag minden balyu négy rekeszében,
a test ott pusztulhat a kerítésen.

Ő van a magban? Ki más volna?! Ó!
Összezsugorodik s megint kinő,
ahogy vezényli az örök idő.

Nézd, útra készül a piciny szulák...
Ember, ne félj,
te vagy minden ősöd és unokád!

Kántor József képei a Protest című kiállításon

Fotó: Dorel Cozma

Protest

Gra-Fo-Media II

*140 éve, 1879. június 29-én született
Móricz Zsigmond

Segélykiáltás a színpadon

Betiltott fabulák utóélete

1989 májusában írt és betiltott, tanmesékbe rejtett politikai üzenetet hordozó bábelőadást, Smaranda Enache Fabule, fabule című alkotását idézte fel jubileumi rendezvényt sorozata keretében a 70 éves Ariel Ifjú-sági és Gyermekszínház.

Nagy Székely Ildikó

A Fabule? Fabule! – a kultúra mint ellenállás című beszélgetés hallgatósága az idősíkok különleges találkozásának lehetett tanúja. A szerző mellett Maria Mierluț rendező, a darab zenei világát megteremtő Csíky Boldizsár és a holló-, róka-, ökör-, borjúbőrbe bújva rendkívüli kockázatot vállaló bábszínészek együtt elevenítették fel és szólaltatták meg a harminc éve született előadást.

Smaranda Enache az előadás megírásakor, a diktatúra utolsó évében az Ariel Színház művészeti vezetője volt. A jubileumi együtt-lét elején azt a szellemi közeget körvonalazta, amelyben ez a merész – és jobb sorsra érdemes – produkció megszülehetett.

– Az Ariel, amellet, hogy az öröm színháza volt, egy ideológiailag kevésbé kontrollált kulturális intézménynek számított. A világirodalom valamennyi jelentős művét színpadra vittük, és folyamatosan új szövegeket kerestünk. Az ellenállás hatékony fegyvere volt a színházunk, hiszen Shakespeare hangján mi magunk is megszólaltunk, tiltkoztunk – mondta az egykori művészeti vezető, majd a mindenben a kiválóságot kereső Antal Pál társulatvezetőről és jeles kollégáiról, Maria Mierluț rendezőről, Csíky Boldizsár zeneszerzőről, Haller József képzőművészről, a színház néhai bábtervező-jéről szólt, és a magyar és román tagozat közötti egészséges művészi versenyről is említést tett.

Fabule, fabule című bábelőadásában hat tanmesét dolgozott fel a szerző, az „aranykor” olyan jellemzőit juttatva kifejezésre, mint az önkényuralom, a nepotizmus vagy a kényszermunka.

Nem mondták ki, mi nem tetszik

– Nem tartom magam írónőnek, talán ezért is volt annyira átlátszó az üzenet, az, hogy ez a darab a rendszer allegóriája. Amint színpadra került, azonnal egyértelmű tiltakozássá vált, az alkotók és a szereplők segélykiáltá-

sává – mondta Smaranda Enache, majd azt is elárulta, nagy sikerre, a jegypénztár előtt kígyózó sorra és telt házra számított, de a bemutatót megelőző kötelező vizionálás után a propagandaosztály illetékesei betiltották az előadást.

– Anda, holnap legyél az irodámban! – idézte a produkció megszületésénél bábáskodó csapat az egykori párttitkárnőt, aki szentelenségnek nevezte a látottakat. A propagandaosztály végső döntését a kívülálló talán engedékenyebbnek érezhette volna, a beavatottak azonban tudták, mit jelent az, hogy „mehet” a darab, csak bizonyos dolgokat meg kell benne változtatni. Azt persze hiába kérdezték, mi szorul módosításra, az illetékes elvtársak nem neveztek meg a diktatórikus kort minősítő mozzanatokot. A szerző persze nem hajtott fejet a központi akaratnak, így a Fabule, fabule csak fél évre rá, 1990 januárjában kerülhetett közönség elé. A nagyérdeműt egy fekete szalagokkal felöltöztetett fenyőfa fogadta a színházban, és „nem volt nagy sor, sem telt ház, a valóság ugyanis sokkal többetmondó volt, mint egy kicsi színdarab egy kisvárosi kicsi színpadán” – hallhattuk Smaranda Enachetól.

– Tudtam, hogy politikai darabot kell színpadra vinnünk. Ugy gondoltam, a bábszínházban bármit meg lehet valósítani, ezt is – idézte fel az egykori elszántságot a darabot rendező Maria Mierluț, akit nem lepett meg a vizionálás eredménye. Mierluț csak azt sajnálja, hogy nem filmezték le az egykori produkciót.

– Az állatmesében barangoló színészek rendkívüli dolgokat vittek véghez, amit a

Érdeklődők a Haller-Lukácsy jubileumi tárlat megnyitóján

(Folytatás a 6. oldalon)

Protest

A tiltakozás, a tüntetés napjaink egyik legjellemzőbb jelensége. Szerte a világon, nem csak nálunk. De itt, Romániában talán még szembeütőbb, mint másfelé. Talán, mondom, mert ebben az országban mindenki úgy hozzászólt, hogy már alig van hatása. Legáltalában azok, akik ellen protestálunk valamiért, úgy tesznek, mintha észre se vennék. A tiltakozásnak persze sokféle formája van, legfrappánsabb többnyire a művészi megnyilatkozás, látványban is felerősített metaforikus megfogalmazása. Ebből meggyőző izelítőt kaphattak mindazok, akik nyitvatartása két és fél hétben meglátogatták a marosvásárhelyi

Panna Pálma és Vörös András – hozták el munkáikat. A megnyitónak megrendítő mozzanata is volt. A jelenlevők néma főhajtással emlékeztek meg a marosvásárhelyi fiók és a város egyik közismert alkotóegységéről, a nemrég elhunyt Novák József formatervező, címerkészítő grafikusról. A színes virágmotívumba közepén célkeresztrel illesztett háborús jelenet búcsúként mutatott fel valamennyit az évtizedeken át magáról örökmozgó, mindig tevékeny, optimista művészként hallható művész humanizmusából.

Látványos, változatos, ötletgazdag, a megszokottól kissé eltérő tárlatot láthatott a kö-

Tüntetés... Dorel Cozma grafikája

Art Nouveau Galériában rendezett GRA-FO-MEDIA II Szalon # Protest /Tiltakozás című vizuális művészeti kiállítását. Úgy tűnik, jól tette a Romániai Képzőművészek Szövetsége Marosvásárhelyi Fiókjának vezetősége, amikor úgy döntött, hogy az alkotóit műfajonként külön csoportosítva, évente nem egy nagy közös, hanem négy szakosodott tárlaton mutatja be friss termését. Így nagyobb az átfogóbb merítés és a nyitás lehetősége is. A textilművészek Ariadne szalonja ezt régóta tanúsítja, most a grafikusok, fotósok, médiaművészek is bebizonyíthatják a kezdeményezés előnyeit. 42 művész nevezett be a június 7-én nyílt tárlatra. A marosvásárhelyiek mellett Arad, Brassó, Craiova, Kolozsvár, Nagyvárada, Temesvár és Vrancea megye alkotóközösségei is képviseltették magukat. Sőt az Amerikai Egyesült Államokból, Svédországból is küldtek munkát a kiállításra. Magyarországról pedig számunkra már előző vásárhelyi bemutakozásokról ismert alkotók – Halmos Klára, Kántor József, Pusztafi

zönség. Helyenként némi meghökkenést is eredményezett, anélkül hogy „polgárpukasztónak” lehetett volna nevezni. A hatalommal, a politika túlkapásaival szembeni ellenzéki szelleme azonban érzékelhető volt a Szalonban. És nem csak a tömegtüntetések, a társadalmi tiltakozó megmozdulások közvetlen művészi feldolgozására kell gondolnunk; számos más olyan dolog is van, ami a „harcos” grafika és a vizuális művészetek megannyi egyéb válfaját képes megihletni. Indulásként biztató az, amit most tártak a nézők elé, a rendezők, szervezők megérdemlik a dicséretet. De még bátrabb, még karakteresebb protestálást várunk művészeinktől a továbbiakban, jó lenne, ha a kiállítás e sajátos jellegével kinőné magát a szokványos tárlatok középszerűségéből. Vannak olyan előzmények, mint az egykor Molnár Dénesék által szorgalmazott humorgrafikai, illetve grotreal szalonok szatirikus, ironikus, humoros vonulatai, amelyek szintén megtermékenyítően hathatnának az

Novák József grafikája

Hangulatkép a megnyitóról

Fotó: Dorel Cozma

alkotótevékenység e militáns, tiltakozó ágazatára. De fölösleges okoskodnom, a kor, az élet maga kényszeríti ki majd a maga ilyen-

szerű művészi görbe tükrét, és ehhez immár egy illő keret is létezik Marosvásárhelyen. (N.M.K.)

Mariana Șerban: A tiltakozásom színei

Tiltakozás

Böloni Domokos válogatásából

Tetszett bizonyos szentkatolnai Paál Ferencz nevű úrnak Magyar legény című népdalmat, mely 1857-ik évi apr. 4-én a Magyar Néplap 27-ik számában, később ugyan ezen évi szeptember elején Költeményeim II-ik kötetében is megjelent – saját neve alatt, István bácsi jelen évre szóló naptárának 143-ik lapján „Székely népdal” címmel, minden kommentár nélkül szóról szóra kiadni; azon kis különbséggel, hogy ezen kezdő sor helyett: „Magyar helyen, az alföldön születtem” ezt tette: „Székely székben, Háromszéken születtem”, s a versben több ízben előforduló „magyar” szót mindenütt „székely”-re változtatta át.

Én tiszta szívvel örvendek azon, ha netalán említett népdalom kedves testvéreink, a hazaszerető, vitéz székely nép között viszhangra talált, s csaknem másfél év alatt annyira elterjedt, hogy azt szentkatolnai Paál Ferencz úr egy idei naptárban már székely népdal gyanánt mutathatta fel; de saját neve alatt, minden kommentár nélkül adni ki –, illy merény előttem megfoghatatlan!

Kénytelen vagyok tehát ezen eljárás ellen, az irodalom érdekében ünnepélyesen tiltakozni, s megsgújni az általam nagyra becsült vitéz székely népnek – ha netalán nem tudná –, hogy székely népdallá keresztelt dalom nem székely, de magyar földön, s nem szentkatolnai Paál Ferencz úr szívében született.

Nagy-Kőrös, jan. 9. 1859. Losonczy László.

**) E rovatban közölt cikkekért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a Szerk.*

